

Laura Järvinen, Kari Herlevi
Sitra
Itämerenkatu 11 - 13
00181 Helsinki

Rahoitushakemus:

ICLEI & City of Turku partnership for the design of the Regional Resource Wisdom Roadmap – Inception phase

Tämä rahoitushakemus on osa Sitran ja Turun kaupungin kestävän kehityksen kumppanuutta, josta solmittiin uusi sopimus 1. helmikuuta 2019. Kumppanuutta ohjaa Sitran ja kaupungin korkeimman johdon edustajista koostuva ohjausryhmä. Kumppanuussopimukseen liittyen Turun kaupunki hakee Sitralta rahoitusta uudenlaisen toimintamallin kehittämiseksi alueelliselle resurssiviisauden tiekartalle. Hankesuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä ICLEI – Local Governments for Sustainability -verkoston ICLEI World -sihteeristön ja ICLEI East-Asia -sihteeristön kanssa.

Hankkeen toteuttaa Turun kaupunki sekä ICLEI osana Urban Transition Alliance -verkostoa. Molemmat panostavat hankkeeseen myös omia resurssejaan. Sitralta haettava rahoitus on 56 100 euroa kohdistuen vuoteen 2019. Rahoituksen hakija on Turun kaupunki, ja hanke toteutetaan yhteistyössä ICLEI World - ja ICLEI East-Asia -sihteeristöjen kanssa.

Hankkeen tarkempi kuvaus ja budjetti ovat ohessa liitteenä.

Turussa 12.6.2019

Risto Veivo
Kehittämisspäällikkö, kaupunkikehitysryhmä
Turun kaupungin konsernihallinto

- Liitteet:
- Projektisuunnitelma vuodelle 2019 (inception phase)
 - Projektisuunnitelman luonnos koko projektille 2019-2021
 - Budjettiluonnos Inception phase -projektisuunnitelmalle
 - Sitran ja Turun kaupungin sopimus kestävän kehityksen kumppanuudesta 2019

ICLEI & City of Turku partnership for the design of the Regional Resource Wisdom Roadmap - Inception phase

The inception phase aims at setting up the structures needed to develop the RWR and identifying policy and knowledge gaps to be addressed.

In preparation for the inception phase, the following activities will be completed in spring and summer 2019:

- Development of a project work plan for 2019-2021
- Constitution of a project's steering group (Turku, Sitra, ICLEI and other regional key stakeholders)
- Translation of the GCCC Feasibility Study (external provider) and analysis by ICLEI
- Pre-identification of circularity challenges in preparation for the knowledge exchanges
- Onboarding of Turku within the Urban Transitions Alliance

From August 2019 onwards, the activities undertaken as part of this partnership will be organized around three interconnected workstreams.

Work stream 1: RWR work plan for 2020 – 2021 and stakeholders engagement

Objectives: This workstream is focused on securing the buy-in of relevant stakeholders and ensuring that effective project management structures are in place for the further development of the RWR.

Activities:

- Organization of 3-4 online steering group meetings and one physical meeting
- Planning and co-creation workshop with local and regional stakeholders and experts
- Exchanges and agreement with local and regional stakeholders on the following:
 - Local stakeholders involvement in the RWR design
 - Identification of regional strengths in circular economy and resource wisdom
 - Shared commitment for moving forward with the work plan
 - Strengthening local and regional communication on the Sustainable Development Goals, especially as they relate to the Resource Wisdom Roadmap
- Completed work plan for the design of the roadmap for 2020-2021

Lead implementer: City of Turku

Work stream 2: Circularity benchmarking and needs assessment

Objectives: This workstream aims at conducting a baseline assessment of existing policies and tools in place to promote resource wisdom in Turku. This will be based on an analysis of existing local and regional plans and assets and a comparison with policy frameworks implemented by other local

governments. In parallel to identifying circular interventions Turku could implement, this workstream will work towards identifying the monitoring tools that will allow to track progress.

Activities:

- Collaborative mapping exercise of Turku's current targets with regards to resource wisdom, circularity, climate neutrality and how they interact with the City's global strategy and the SDGs. The outcomes of the mapping will be shared with all local and regional stakeholders.
- Development of a framework for incorporating circularity systemically in planning and decision-making processes across different sectors and through different policy and financings tools. The "Circular Policies benchmarking" will help identify where existing policies hinder circularity and where opportunities for policy interventions lie.
- Needs assessment conducted in terms of indicators, data, methodologies to monitor existing and planned resource wisdom initiatives

Lead implementers: ICLEI World Secretariat, City of Turku

Work stream 3: Knowledge exchange and global dissemination

Objectives: This workstream aims at addressing specific challenges identified by local and regional stakeholders through networking with other successful initiatives worldwide and renowned experts. A specific focus will be placed on learning from Japanese best practices as regional circularity has become a guiding principle for Japan's environmental protection efforts. At the same time, ICLEI and regional stakeholders will identify front-running initiatives from the Turku region for global dissemination, thereby allowing other local governments to learn from Turku.

Activities:

- Organization of site visits and exchanges in Japan for Turku to learn from the Japanese concept of the Regional Circular and Ecological Sphere.
- 3 knowledge exchange activities on specific circularity challenges to inform the RWR (one workshop in the Turku region, one closed webinar for Turku to receive insights from other cities as part of the GCCC and one closed webinar to address as specific circularity challenge as part of the UTA).
- Dissemination of Turku's best practices throughout the ICLEI, UTA and GCCC networks with a specific focus on circular economy strategies at the regional level and their link to localizing the SDGs.

Lead implementers: ICLEI World Secretariat (as part of the Urban Transitions Alliance), ICLEI East-Asia Secretariat

ICLEI & City of Turku partnership for the design of the regional Resource Wisdom Roadmap

Draft as of May 2019 (will be further developed during the Inception Phase)

Background and preparation

City of Turku

Turku has set ambitious goals of resource-wisdom in the City Strategy (City Council 16 April 2018). Resource-wisdom is defined by three objectives: no waste, no emissions and one-planet-living by 2040. These objectives are closely related to sustainable development and reaching them requires both an ambitious Climate Policy and implementation of Circular Economy in practice. The City of Turku has set a Climate Plan comprising an ambitious goal of becoming a carbon neutral city area by 2029 and reaching climate positivity with negative net emissions thereafter (Sustainable Energy and Climate Action Plan SECAP approved unanimously by the City Council 11 June 2018).

The City of Turku and Finnish Innovation Fund Sitra have collaborated in terms of a sustainable development partnership since 2015. On 1st February 2019 the city of Turku and Sitra signed on a continued partnership agreement for the year 2019. The agreement for 2019 includes project theme collaboration in circular solutions to support the transition towards a resource-wise city.

As a step towards a resource-wise city Turku aims at building a stronger bond between the UN Sustainable Development Goals (SDGs) and the local/regional climate and resource wisdom targets. As a preparation for the new regional resource wisdom roadmap the City of Turku and Finland Futures Research Centre conducted a joint feasibility study determining the preconditions for Turku to take part in the Green Circular Cities Coalition initiated by ICLEI. The study observed Circular Economy through the six thematic sectors defined ICLEI: Urban spatial planning and governance, circular public procurement and supply chain, circular industrial park, municipal resource management, buildings and construction and water-food-energy nexus.

To strengthen the knowledge base of the measures already conducted and targets approved in the Turku region, an analysis examining how Turku with its current measures responds to the UN SDGs will be realized. The analysis will focus on inter-dependencies between SDGs and the local strategic targets and action plans regarding resource wisdom, climate targets, city strategy/strategic programme.

As a next step, a regional Resource Wisdom Roadmap will be prepared with procedure and expert support from ICLEI. The roadmap procedure also benefits from the national Circular Economy Roadmap 2.0 published by Sitra in 2019 and aims at setting a scalable, regional example of a resource wisdom roadmap.

ICLEI

ICLEI's support to Turku will build on the Green Circular Cities Coalition (GCCC), the Urban Transitions Alliance (UTA) and its global activities with regards to circular development.

ICLEI launched the Green Circular Cities Coalition in 2018 in an effort to connect cities, experts, businesses, and other relevant stakeholders to foster urban circular economy transitions. Knowledge and experience exchange and mutual learning across selected thematic areas constitute the core of the GCCC.

The Urban Transitions Alliance is a network of industrial legacy cities started in 2017 with the goal of connecting cities with an industrial past and provide them with a platform to identify common challenges, share knowledge, co-create solutions and forge strong working relationships with local government peers, research experts and private sector solution providers. More information can be found on www.urbantransitions.org

Now entering its second phase, the UTA is looking at including new members, such as the City of Turku, to provide direct support and knowledge exchange opportunities with regards to systemic sustainability transitions.

All work streams outlined below build on successful experiences from ICLEI members from all world regions, especially from members of the GCCC and of the UTA. The different tools and methodologies developed or fine-tuned under this project and piloted with Turku will serve as a blueprint for other local governments to replicate and will be shared globally.

Indicative timeline and work streams for the design of the Resource Wisdom Roadmap (RWR)

Several elements are necessary to design and implement an ambitious Resource Wisdom Roadmap in the Turku region:

- Access to worldwide best practices and examples of local and regional circularity projects
- Ambitious goals that are mutually reinforcing with other sustainability agendas in Turku
- The engagement and buy-in of all relevant regional and local actors
- An enabling policy environment to support the goals laid out in the roadmap
- Methodologies and tools to operationalize the roadmap and track progress

The City of Turku and ICLEI envision the roadmap to be much more than a plan for future action. Rather, it will include a set of collaborative tools to support local and regional stakeholders in driving circularity as well as a platform for RWR actors to input on how the City of Turku can best support their efforts. The platform will also serve as a proactive means for all

local and regional stakeholders to keep track of progress made in the region concerning circular economy measures.

The policy framework and monitoring tools developed as part of the RWR will be made available globally to support other local and regional governments in implementing regional circular initiatives.

As such, the development of this roadmap is an opportunity to create a blueprint for other local governments to promote circularity, both in Finland and globally.

After an inception phase in 2019, Turku and ICLEI will design a detailed work plan that addresses the different elements listed above. This document outlines some activities that could be undertaken to support the development of the Resource Wisdom Roadmap as well as an indicative timeline towards June 2021, when the Roadmap will be released at the ICLEI World Congress. A more precise timeline with detailed deliverables will be developed as part of the inception phase and will build around the different work streams outlined in this concept note.

- **August – December 2019 - Inception phase:** See the document “ICLEI & City of Turku partnership for the design of the Regional Resource Wisdom roadmap – Inception Phase” for an overview of specific deliverables.
- **January – June 2020 - Co-design phase:** Specific policy guidance is provided based on the results of the circular policies benchmarking and a set of interventions to promote resource wisdom at the regional level are identified. A zero draft of the RWR is compiled as well as the backbone structure of the collaborative platforms. Learnings from the inception phase (especially the circular policies benchmarking and indicators overview) are shared globally.
- **July – December 2020 – Test and synergy phase:** Refinement of the zero draft based on further consultations. Business engagement on the elements of the roadmap that will need their involvement. Identification of immediate measures for circularity to be rolled out in the next phase. Engagement at the CBD Cop on linking biodiversity, circularity and climate action. GHG tracking of interventions planned in the RWR.
- **January – May 2021 - Implementation phase:** Application of the measures and tools developed or refined during the project. Development of the monitoring and implementation framework.
- **June – December 2021 - Dissemination phase.** Launch of the Resource Wisdom Roadmap at the ICLEI World Congress 2021 and global dissemination as well as dissemination in Finland for replication among Finnish municipalities.

Work stream 1: Outreach and knowledge exchanges

1.1 Global knowledge exchanges on key challenges related to the GCCC 6 thematic areas

Based on the feasibility studies conducted by Finland Futures Research Center and exchanges with local and regional actors, ICLEI and the City of Turku will identify specific challenges and topics that need to be addressed in order to design the Regional Resource Wisdom Roadmap. Challenges that are regional in their scope will be addressed during workshops with stakeholders in the Turku region.

In parallel, ICLEI will organize knowledge exchange activities (workshops, webinars, case studies - depending on the topic) for regional and local stakeholders in Turku's region to learn from experiences in GCCC and UTA cities as well as other front-running ICLEI members. The final list of challenges and knowledge exchange topics will be co-decided with regional and local actors. Examples of challenges that could be addressed include:

- Reducing food waste in the commercial sector
- Bridging the knowledge gap on circular building materials and construction methods
- Increasing the reuse of materials from derelict industrial buildings
- Restoring contaminated land and soils through circular economy practices
- Planning new residential areas with a circular economy perspective
- Planning for circularity in an equitable and inclusive way

1.2. Disseminating Turku's best practices

Through the UTA, GCCC, other ICLEI networks and events such as the ICLEI World Congress 2021, ICLEI will promote Turku's best practices on the global stage. Successful initiatives from Turku will also be shared directly with ICLEI members looking for specific expertise. For examples, initiatives from Turku that relate to the circular economy of water (rainwater decoupling, wastewater purification, energy from wastewater), textile recycling, stakeholders engagement and collaborative governance for circularity, are likely to interest many ICLEI members. Turku's experience with regards to industrial symbiosis and its Smart Chemistry Park are of great relevance to Chinese members of the UTA and GCCC, including Yuhua District (Shijiazhuang), Huairou District (Beijing), E-Town (Beijing) and Changchun.

The materials produced as part of this work stream will be translated to Finnish for the city of Turku to disseminate them among other Finnish local governments.

1.3. Green Circular Cities Coalition Exchanges

Online and physical meetings among members of the Green Circular Cities Coalition will help them identify common goals they want to achieve with regards to circularity. These exchanges will inform the level of ambition of Turku's Resource Wisdom Roadmap and create a global momentum around the front-running efforts of Turku with regards to regional circularity.

Work stream 2: Circular policies guidance

2.1. Circular policies benchmarking

Over the last decade, many local governments of the ICLEI network have designed action plans for circularity and integrated resource management. These efforts are scattered across different world regions and there is currently no blueprint for a circular policies framework at the local level. Based on experiences collected from its members, especially from front-running European members, ICLEI will design a framework for incorporating circularity systemically in planning and decision-making processes and adapt it to Turku's context in partnership with local stakeholders. This policies benchmarking will serve as a basis for Turku to assess where local policies might hinder circularity and where opportunities for policy interventions lie.

The framework, piloted with the City of Turku, will then be shared by ICLEI on the global stage to help other local governments, especially the members of the GCCC, design circular policies at the local and regional level.

The city of Turku will collaborate further with Finnish stakeholders to disseminate the circular policies benchmarking in other municipalities in Finland. Potential avenues for collaboration include the Association of Finnish Local and Regional Authorities (Kuntaliitto) and the Finnish Sustainable Communities Network.

2.2. Guidance on Circular Public Procurement

Turku is facing specific challenges with regards to embedding circular principles into its public procurement practices due to a tight legislation in tendering and a low degree of readiness of circular economy products available in the market.

ICLEI has developed guidelines for local municipalities to operationalize circular public procurement and specific tools, such as a lifecycle costing methodology, to ensure tendering prioritizes infrastructures and products with minimized impacts across their full lifecycle.

In this work package, ICLEI will work with the Strategic Procurement Department of Turku to benchmark existing procurement activity against circular procurement principles and, according to the existing procurement activity and the Strategic Procurement Departments' needs, co-design solutions for incorporating circularity aspects during planning and tendering processes in Turku and the surrounding region.

2.3. Building synergies between political agendas: Circularity, climate neutrality and biodiversity

Resource wisdom and circularity plans have a key role to play in operationalizing Turku's climate neutrality ambitions and other sustainability agendas. Identifying these synergies can both support Turku's multi-dimensional sustainability goals and create a blueprint other local governments can make their own.

ICLEI's Low Carbon and Circular Development experts will work jointly to support Turku in identifying synergies between the climate and resource political agendas.

The ICLEI team will track the embedded carbon impacts of circular projects through existing ICLEI methodologies. These quantifications will help assess the contribution of circular

activities, such as the ones implemented or planned by Turku, to Finland's NDCs. These collaborative efforts will serve as a blueprint for other local governments in Finland and worldwide to design local climate action plans with a strong resources perspective and help them address scope 3 emissions.

On the adaptation side, Turku identified specific challenges in its Risk and vulnerability assessment prepared during the process of the Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP) in spring 2018. ICLEI and Turku will work with local and regional stakeholders to explore ways in which circularity can support adaptation at the regional level. This will build on the key adaptation methods identified in Turku's Risk and vulnerability assessment.

Nature-based solutions and ecosystems policies are essential to better link circularity, mitigation and adaptation. The implementation of nature-based solutions at the local and regional level will be a core component of the Convention on Biological Diversity COP 15, which will take place in 2020 in China. Leading up to this major event, ICLEI and Turku will work together to identify nature-based solutions that pursue the triple goal of climate neutrality, circularity and adaptation and how they could be operationalized in Turku. Key insights and lessons learnt in Turku will then be shared on the global stage and among other Finnish local governments.

Work stream 3: Tools for managing circularity at the local level

3.1. Local circularity management tools

In partnerships with national and local partners, Turku has already designed different circularity indicators to map material flows in an area or assess the lifecycle impacts of a project in the city. However, a better understanding of the different tools used by other local governments and a needs assessment to identify knowledge gaps in Turku and Southwest Finland are needed to inform the design and future monitoring of the regional roadmap.

As part of other projects, ICLEI is developing circularity management tools. Where relevant, these tools can be adapted to regional particularities in collaboration with stakeholders in Turku. Some examples of such tools include:

- Flows and stocks accounting database: A database structure containing all relevant information (variable, quantities, sources, metadata) on the flows and stocks of economic sectors for local governments to track resources.
- Circularity hotspot analysis: Identification of sectors and actions that have the highest circularity potential through a methodology combining information about the metabolic flows and stocks data (in mass terms, in economic terms, but also in distance terms from origin and to destination).
- A methodology for data collection workshops/hackathons to gather all necessary data and information needed for regional material flow accounting.

Where gaps are identified, ICLEI and Turku will work jointly to develop missing indicators and methodologies with relevant experts.

3.2. Sector-specific tools for priority material flows

There is interest from the city and its partners to learn about sector-specific indicators (ie. tools that don't focus on resource flows in a systemic way but rather address key leverage points to make specific sectors or resource streams more circular).

Priority material flows in Turku include among others construction and demolition materials, soils and food. Sector-wide circularity assessment methodology and management tools currently being developed by ICLEI and partners for the resource streams include:

- Food: Food demand management tool (a mathematical model for predicting food waste flows in specific sectors), a tool to assess potential valorization options for different organic waste components and a governance methodology for city-region food systems.
- Construction and demolition waste: Pre-demolition resource mapping tool and environmental life cycle assessment tools for demolition and renovated sites.
- Soils: Instrument for predicting future excavated soil production, methodology for assessing soil reuse potential and framework for developing circular soils strategy (including local governance procedures and tools to predict the volume of future excavated soil, assessing soil reuse potential and identifying sites fit for soil-reuse).

The tools will be adapted to Turku's regional context in collaboration with local stakeholders.

3.3. Business engagement methodologies

Through ICLEI's CiBiX City Business Collaboration Accelerator, a proven methodology tested with numerous ICLEI members, ICLEI will facilitate exchanges between Turku and businesses to identify specific circularity challenges that can be addressed by businesses.

ICLEI will also support Turku in identifying ways to promote viable business opportunities for circular products and services and unlock funding for circular businesses.

Finally, ICLEI will organize training courses on circular procurement for specific companies in Turku to ensure circular business models are promoted in local value chains.

Business networks specializing in circular economy play a key role in identifying circular business opportunities. Business engagement methodologies will therefore be designed in collaboration with the existing network of circular business expertise operating in the Turku region:

- The CleanTurku cluster – a spearhead field in bio and circular economies and cleantech conducted by Turku Science Park
- The Bastu network – a business enabler for entrepreneurs and businesses in the Turku region to create and discover innovative business concepts in circular economy. Bastu is

conducted by University of Turku and was co-created with businesses, Sitra and the City of Turku.

- The Topinpuisto circular economy network and hub in Turku holds industry-specific expertise (textile recycling, municipal and company waste management, biogas production etc.) and collaboration opportunities in business engagement. Topinpuisto is also linked to Circhubs, a network of circular economy centres in Finland. The City of Turku is a partner with Topinpuisto.

About ICLEI – Local Governments for Sustainability

ICLEI – Local Governments for Sustainability is a global network of more than 1,750 local and regional governments committed to sustainable urban development. Active in 100+ countries, we influence sustainability policy and drive local action for low emission, nature-based, equitable, resilient and circular development. Our Members and team of experts work together through peer exchange, partnerships and capacity building to create systemic change for urban sustainability.

ICLEI & Turku partnership for the design of the regional Resource Wisdom Roadmap

Budget proposal - Inception phase 2019

	€	SITRA	ICLEI	TURKU
Estimated total costs	112 100			
Funding from Sitra	56 100			
Sitra's share of total costs	50,04 %			
Salary and indirect employee costs (incl. travel expenses)				
<i>City of Turku</i>		20 000		25 000
<i>Local partners</i>				8 000
ICLEI (personal costs)		25 000	8 000	
Purchased services				
<i>Expert services MSDI</i>				6 000
<i>Expert services GCCC Feasibility Study</i>				9 000
Other expenses (see tab "Details - Other expenses")				
<i>Knowledge exchange activities (work stream 3)</i>		10 200		
<i>Travel costs ICLEI WS Staff to Turku (work stream 1)</i>		900		
Costs		56 100	8 000	48 000
Total costs				112 100
Additional information: The details of the knowledge exchange activities budget can be found in the second tab.				

Note: This is an estimation of the total costs associated with a 4-day knowledge exchange trip for Turku staff to Japan, with a total of 3 Turku Staff, 2 ICLEI Staff, 3 representatives from Japanese cities

WS3 - Knowledge Exchange Japan	Costs	Persons	Quantity	Total
Travel costs of 3 Turku Staff to Japan	1300	3		3900
Travel costs of 2 ICLEI Staff to Japan	500	2		1000
Accommodation costs for 5 participants	100	5	3	1500
Per diem for 5 participants	51	5	4	1020
On site transportation costs				1500
Catering	40	8	4	1280
Total				10200

WS1 - Visit ICLEI WS Staff to Turku	Costs	Persons	Days	Total
Travel costs	450	1		450
Accommodation costs	150	1	2	300
Per diem	50	1	3	150
Total				900

TURKU

SITRA

Yhteistyösopimus

1 OSAPUOLET

Tämän yhteistyösopimuksen osapuolet ovat Turun kaupunki (Turku) ja Suomen itenäisyyden juhlarahasto (Sitra).

Osapuolet toteuttivat yhdessä vuosina 2015-2018 kestäväen kehityksen kumppanuuden, joka johti useiden merkittävien uusien ratkaisujen kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä edisti Turun kunnianhimoisten vuonna 2018 hyväksytyjen ilmastotavoitteiden ja resurssiviisauden periaatteiden valmistelua (Turun kaupungin strategia ja Ilmastosuunnitelma 2029).

Tällä sopimuksella Turku ja Sitra jatkavat tuloksellista yhteistyötään ilmastoposiitiivisen yhteiskunnan, kiertotalouden ja resurssiviisaan yritystoiminnan kehittämiseksi.

2 SOPIMUKSEN TARKOITUS JA LÄHTÖKOHDAT

Yhteistyösopimus on solmittu tuloksellisen ilmastopolitiikan ja kestäväen kehityksen edistämiseksi. Osapuolten yhteisenä tavoitteena on vahvojen esimerkillisten ilmasto- ja ympäristöratkaisujen avulla inspiroida ja haastaa erityisesti kaupungeja ja samalla myös muita ilmastopolitiikan toimijoita parantamaan ilmastotavoitteitaan sekä kehittämään ja toteuttamaan toimenpiteitä nopeammin ja vaikuttavammin – kohti ilmastoposiitiivisia kaupungeja, Suomea ja maailmaa.

Turun kaupungin tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius ja tulla ilmastoposiitiiviseksi alueeksi vuodesta 2029 alkaen. Kunnianhimoinen ilmastopolitiikka on asetettu Kaupunkistrategiassa ja Ilmastosuunnitelmassa 2029, jotka kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti 16.4. ja 11.6.2018. Ilmastosuunnitelman mukaisesti Turku puolittaa päästönsä vuoden 1990-tasosta jo vuoteen 2021 mennessä. Samalla kehitetään ja vahvistetaan ilmastoposiitiivisuuden perustaa niin, että kaupungin ilmastopolitiikka jatkuu ja vahvistuu saumattomasti kohti vuotta 2029 ja myös siitä eteenpäin.

Sitran toimintaa ohjaa visio Suomesta kestäväen hyvinvoinnin edelläkävijänä. Sitra luo strategiansa mukaisesti toiminnallaan edellytyksiä hiilineutraalille kiertotalousyhteiskunnalle sekä sitä edistävälle liiketoiminnalle. Sitra ennakoi yhteiskunnan muutosten ja niiden vaikutuksia sekä etsii käytännön tekemisellä uusia toimintamalleja ja vauhdittaa kestäväen hyvinvointiin tähtäävää liiketoimintaa. Sitran pyrkimyksenä on kehittää Suomesta hiilineutraali ja kiertotalouteen perustuva (resurssiviisas) yhteiskunta, jonka toteutumisen kannalta kaupunkien ratkaisut ovat kriittisiä.

Em. tavoitteiden toteuttamiseksi osapuolet toteuttavat yhdessä hankkeita, joihin kumpikin osapuoli kohdistaa tarvittavan asiantuntemuksen ja muut resurssit sekä kantaa vastuunsa toteutuksesta mahdollisimman tuloksellisesti ja laadukkaasti. Hankkeiden tuloksena voi syntyä suosituksia, raportteja, kokeiluja ja uusia toimintatapoja.

Hankkeita ohjataan yhdessä, niiden tulokset ovat pääsääntöisesti julkisia ja niitä viestitään aktiivisesti relevanteille kohderyhmille sekä julkisuuteen. Osapuolet voivat myös osallistua hankkeisiin muita toimijoita kuten esimerkiksi korkeakouluja.

3 YHTEISET TOIMENPITEET JA OHJAUS

Turku jatkaa vahvoihin panostuksiin ilmastopositiivisen kaupungin edellytysten rakentamista. Kaupunkikonserni kumppaneineen on jo investoinut vuosina 2014-2018 noin 300 miljoonaa euroa hiilineutraalin energiajärjestelmän toteuttamiseen. Kaupungin Smart and wise -kärkihanke panostaa vahvasti digitaalisuuden keinoihin hiilineutraaliuden edistämiseksi. Sitra on onnistuneesti edistänyt ilmastopolitiikan tavoitteiden vahvistamista Suomessa ja laajemmin sekä lanseerannut kiertotalouden merkittäväksi kehityskohteeksi kansainväliselle areenalle yhteistyössä vahvojen kumppaneiden kanssa.

Osapuolten erityisinä yhteisinä haasteina on nyt saada kuntalaiset, yritykset ja yhteisöt entistä vahvemmin mukaan ilmastopositiivisuuden luomiseen sekä vahvistaa edelleen kiertotalouden ja ilmastotoimien yhteyttä kaupungeissa ja kansainvälisesti.

Haasteisiin vastataan yhdessä hankkeilla, joissa pyritään vahvaan vaikuttavuuteen sekä Turussa ja Suomessa että laajemmin. Karkissa hankkeissa pyritään luomaan uusia ratkaisuja ja toimintamalleja, jotka ovat laajasti kiinnostavia ja toteutettavissa sekä viestimään tuloksista yhdessä mahdollisimman vaikuttavasti.

Vuoden 2019 aikana osapuolet valmistelevat yhdessä seuraavia yhteisiä hankkeita / teemoja:

- **Ilmastopositiivinen kaupunki:** ilmastopositiivisuuden elementtien määrittely ja vahvistaminen kaupunkialueen tasolla sekä käytännön toteutus pilottikaupunginosassa yhteiskehittelyn keinoin.
- **Ilmastopositiivinen kaupunkilainen:** turkulaisen hiilijalanjäljen kutistaminen ja kädenjäljen kasvattaminen – luova kampanja ja yhteiskehittely kansalaisyhteiskunnan kanssa kestävän elämäntavan ja vähähiilisen yritystoiminnan vahvistamiseksi.
- **Kiertotalousratkaisut resurssiviisaan kaupungin tukena:** resurssiviisauden tavoitteiden ja kiertotalouden keinojen yhdistäminen kestävän kehityksen saavuttamiseksi (Kestävän kehityksen tavoitteet, resurssiviisaus, ICLEI-agenda sekä kiertotalouden tiekartta).

Näiden hankkeiden yhteisestä toteuttamisesta sekä mahdollisista myöhemmin valmisteltavista hankkeista sovitaan yhdessä. Osapuolet voivat luonnollisesti liittyä myös muihin toistensa tai muiden valmistelemiin hankkeisiin. Yhteiset hankkeet voivat myös johtaa laajempiin jatkohankkeisiin, joissa voi olla mukana muita osapuolia ja rahoitusta, esimerkiksi Horisontti 2020 -ohjelmasta.

Tämän sopimuksen mukaisen yhteistyön ohjaamiseksi osapuolet perustavat yhteisen johtoryhmän, johon kuuluvat jäseninä Turun kaupunginjohtaja sekä Sitran ylläsiames sekä heidän nimeämänsä muut henkilöt. Johtoryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa käsittelemään yhteisten hankkeiden suunnitelmat ja tulokset sekä muut yhteistyön ohjauksen vaatimat asiat.

4 LUOTTAMUKSELLISUUS

Osapuolet toteavat yhteistyön olevan luonteeltaan läpinäkyvää ja tulosten pääsääntöisesti julkisia.

Osapuolen mahdollista luottamuksellista tietoa tulee myös toisen osapuolen käsitellä luottamuksellisesti. Tiedon luottamuksellisuus tulee selkeästi ilmaista ja/tai merkitä. Luottamuksellisuus ei voi koskea muuta kautta julkiseksi tullutta ja/tai lakisääteisesti julkista tietoa.

Molemmilla osapuolilla on vapaa ja vastikkeeton oikeus käyttää yhteistyön tuottamaa tietoa ja raporteja tai muita julkaisuja. Selvyyden vuoksi todetaan, että käyttöoikeus tuottaa kummallekin osapuolelle itsenäisen vapaan käyttö-, levitys-, julkaisu- ja muokausoikeuden aineistoa koskien.

Turku vastaa siitä, että yhteistyöhön osallistuvat henkilöt hyväksyvät sen, että kaikki tulosaineistoa koskevat oikeudet ovat vapaasti kaikkien halukkaiden hyödynnettävissä. Turku vastaa myös siitä, että sen toimittama tulosaineisto ei sopimuksen mukaisesti käytettynä loukkaa kenenkään kolmannen oikeuksia.

Mikäli osapuoli luovuttaa toiselle osapuolelle yhteistyön toteuttamiseen liittyvää tausta-aineistoa, luovuttava osapuoli vakuuttaa, että sen luovuttama aineisto ei loukkaa kolmannen osapuolen oikeuksia. Mikäli materiaali rikkoo kolmannen oikeuksia, sitoutuu luovuttava osapuoli omalla kustannuksellaan vastaamaan toista osapuolta vastaan esitettyihin vahingonkorvaus- ja muihin vaateisiin molempien osapuolten eduksi.

5 MUITA SOPIMUSEHTOJA

Yhteistyön toteuttamiseen mahdollisesti liittyvistä osapuolten välisistä toimeksianto-, yhteistyö- tai muista vastaavista sopimuksista sovitaan erillisillä sopimuksilla.

Kumpikin osapuoli vastaa itse kaikista kustannuksistaan, jotka liittyvät tähän sopimukseen ja/tai tässä sopimuksessa tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseen.

Siltä osin kuin osana tämän sopimuksen tarkoituksen täyttämistä käsitellään henkilötietoja, osapuolet sitoutuvat noudattamaan toiminnassaan soveltuvaa voimassaolevaa henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvää lainsäädäntöä. Kumpikin osapuoli on kulloinkin soveltuvassa tietosuojalainsäädännössä tarkoitettu itsenäinen rekisterinpitäjä. Kumpikin osapuoli vastaa omalta osaltaan siitä, että henkilötietojen käsittely suoritetaan kyseiseen osapuoleen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja hyvää tietojenkäsittelytapaa noudattaen.

Lisäksi osapuolet sitoutuvat toteuttamaan asianmukaiset tekniset ja organisatoriset suojakeinot varmistaakseen henkilötietojen käsittelyn turvallisuuden ja tietosuojan. Osapuolet sitoutuvat saattamaan henkilötietojen käsittelyn ja tietosuojan myös mahdollisen muun tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen voimaantulevan henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön mukaiselle vaatimustasolle.

Osapuolilla ei ole oikeutta siirtää sille sopimuksen perusteella kuuluvia oikeuksia ja velvollisuuksia kolmannelle osapuolelle.

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti osapuolten välisissä neuvotteluissa. Mikäli näissä neuvotteluissa ei kyetä ratkaisemaan osapuolten välisiä erimielisyyksiä, erimielisyydet ratkaistaan Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä yhden (1) välimiehen toimesta.

6 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO, MUUTTAMINEN JA IRTISANOMINEN

Sopimus tulee voimaan molempien sopijapuolten allekirjoitettua sen ja on voimassa 31.12.2019 asti.

Sopimusta voidaan yhteisellä päätöksellä myös muuttaa (mukaan lukien voimassaolon jatkaminen). Muutokset on tehtävä kirjallisesti.

Osapuoli voi halutessaan kirjallisella ilmoituksella irtisanoa sopimuksen kahden (2) kuukauden irtisanomisajalla. Osapuolella on oikeus purkaa tämä sopimus välittömästi päättymään, jos toinen osapuoli olennaisesti rikkoo sopimusta. Sopimuksen päättyessä kumpikin osapuoli vastaa omista kuluistaan ja pyrkii osaltaan saattamaan sopimuksen mukaiset keskeneräiset tehtävänsä loppuun.

7 ALLEKIRJOITUKSET

Tästä sopimuksesta on allekirjoitettu kaksi (2) samansisältöistä kopiota, yksi (1) kummallekin osapuolelle.

Helsingissä, 1. helmikuuta 2019

Turun kaupunki

Minna Arve
Kaupunginjohtaja

Sitra

Mikko Kosonen
Yliasiamies

